ชื่อวิทยานิพนธ์ อิมามอัชชาฟีอีย์ : แนวคิดและบทบาททางการศึกษา

ผู้เขียน นายซูหูดี หะยืมะแซ

สาขาวิชา อิสลามศึกษา

ปีการศึกษา 2553

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาชีวประวัติของอิมามอัชชาฟีอีย์ 2) ศึกษาแนวคิดทางการศึกษาของอิมามอัชชาฟีอีย์ 3) ศึกษาบทบาททางการศึกษาของอิมาม อัชชาฟีอีย์ งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารแล้วนำเสนอรายงานแบบพรรณนาวิเคราะห์

จากการศึกษาวิเคราะห์พบว่า อิมามอัชชาฟีอีย์ เป็น หนึ่งในบรรดาอุละมะอุที่มี ชื่อเสียง ผู้ซึ่ง สืบเชื้อสายมาจากต้นตระกูลเคียวกันกับท่านนบีมหัมหมัด 🎉 เป็นผู้ที่มีสติปัญญา มีความวิริยะอุตสาหะและเต็มเปี่ยมไปด้วยพลังแห่งการใฝ่หาความรู้ตลอดเวลา ท่าน เดินทางไปแสวงหาความรู้ยังเมืองต่างๆ ดังนั้นท่าน จึงมีอาจารย์และลูกศิษย์มากมาย ลูก ศิษย์ของ ท่านหลายคนได้กลายเป็นอาจารย์ให้กับบรรดานักบันทึกหะดิบผู้ยิ่งใหญ่มากมาย เช่น อิมามอัลบูคอ ได้สะท้อนออกมาเป็นแนวคิดทางการศึกษา สามารถจำแนกเป็น มิติต่างๆประกอบด้วย กิติที่ ้เกี่ยวกับผู้เรียน มิติที่เกี่ยวกับผู้สอน มิติระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และมิติด้านอื่นๆ ส่ว ทางการศึกษาพบว่า อิสลามตั้งแต่ยุคสมัยของท่านจนถึงยุคปัจจุบัน ท่านมีบทบาทที่โคคเค่นในหลายๆสาขาวิชาด้วยกัน เช่น ในสาขาวิชาหะดีบและอูลูมอัลหะดีบ ท่านได้รับฉายาว่าเป็น "ผู้ช่วยเหลือค้ำจุนสุนนะฮของ ท่านนบี 🎉 " ในสาขาวิชาฟิกฮฺและอูศูลอัลฟิกฮฺท่านได้รับฉายาว่าเป็น "ผู้วางรากฐานวิชาอูศูลอัล ฟิกฮ" หรือแม้แต่ในสาขาวิชาภาษาอาหรับและวรรณกรรมอาหรับท่านก็มีความเป็นเลิศ จนได้รับ การกล่าวขานว่าเป็น "ผู้นำแห่งภาษา" ถึงแม้ว่าท่านได้เสียชีวิตเป็นเวลามากกว่า 1200 ปี มาแล้วแต่ ความรู้และงานเขียนที่ท่านได้ทิ้งไว้นั้นยังคงไว้ซึ่งคุณค่าทางวิชาการให้ชนรุ่นหลังได้ศึกษาและ ถ่ายทอดมาจนถึงปัจจุบัน

Thesis Title Imam al-Shafi'iy: His Thoughts and Roles in Education

Author Mr. Suhudee Hayeemasae

Major Program Islamic Studies

Academic Year 2010

ABSTRACT

The research aims to study 1) the biography of Imam al-Shafi'iy, 2) his educational thoughts, and 3) his roles in education. The research uses documentary data and presents in the form of analytical description based on the aims of the study

The study found that Imam al-Shafi'iy is one of religious prominent scholars who are the descendants of the prophet Muhammad . He is genius, intelligent and highly ambitious in acquiring knowledge. He traveled to various cities for seeking knowledge so as he had many teachers and students. His students then became the prominent scholars who were the teachers of the later generation of the great Hadith recorders namely Imam al-Bukhariy, Muslim, Abu Daud, Termiziy, Annasa-iy and Ibn Majah. His knowledge and experience reflect on the matters of educational thoughts which can be classified into some dimensions including dimension of learner, dimension of teacher, dimension of learner and teacher, and other dimensions. With respect to the aspect of his roles in education, he had played a lot of roles in attributing Islamic knowledge from his period until the present day. His outstanding knowledge includes especially the field of Hadith and Ulum al-Hadith; hence his being known as " The supporter to the Prophetic Tradition". His outstanding role in the field of Figh and Usul al-Figh makes him known as "The founder of Usul al-Fiqh ". While in the field of Arabic language and Arabic literature, he is known as "Leader of the language". Although he was passed away 1200 years ago, his knowledge and writings has given a lot of contribution to the later generations until today.

موضوع البحث الامام الشافعي: فكره التربوي ودوره التعليمي

اسم الباحث سوهودي حاج مأسي

التخصص الدراسات الإسلامية

العام الدراسي 2010

مستخلص البحث

استهدف هذا البحث دراسة حياة الامام الشافعي وفكره التربوي ودوره التعليمي وذلك عن طريق جمع المعلومات المتعلقة به من المصادر الأولية والوثائق التاريخية ومن سائر الكتب المتصلة بها ثم عرضها عرضا وصفيا تحليليا

وبعد الدراسة فقد توصّلت نتائج البحث الي أنّ الإمام الشافعي من أحد العلماء الذي احتمع نسبه مع الرسول و كان عالما نحريرا ذكيا مجتهدا ملأ فيه كل معاني الكفاح والنضال في سبيل طلب العلم والمعرفة رحل في طلب العلم الي مدن مختلفة فكثر أساتذته وتلاميذه وكثيرا من تلاميذه أصبحوا اساتذة لكبار المحدثين كالامام البخاري ومسلم وأبي داود والترمذي والنسائي وابن ماحه وغيرهم ومن علومه الجمة وحبراته الطويلة انعكست وانفجرت أفكاره التربوية تم تقسيمها الي أولاً أفكاره التربوية التي تخص المعلمين ثالثاً أفكاره التربوية التي تخص المعلمين والتعليمي فائه من التي تخص المتعلمين والمعلمين معا رابعاً أفكاره التربوية العامة وأما دوره التربوي والتعليمي فائه من أحد العلماء البارزين المشهورين منذ عصره الي هذا العصر ففي الحديث وعلومه لقب بناصر السنة وفي الفقه وعلومه عرف بواضع الأصول وفي اللغة العربية وآدابها نودي بإمام اللغة ورغم وفاته أكثرمن اثني عشر قرنا إلا أنّ علومه ومؤلفاته باقية انتفعت أحيال منذ عهده بدراستها ونشرها إلي اليوم